

Amerika, İngiltereye 1000 Pilot Gönderdi

İngiltereye yapılacak taarruzun son derece şiddetli olacağı ve müstemlekelere de teşmil edileceği bildiriliyor

Kont Ciano yarın Berlinde bulunacak ve Hitler'le görüşecek

Feda edilecek devletler

Mihvercilerin feda yolunda telmih ettikleri devletlerin Romanya ve Yugoslavya olduğu düpedüz anlaşılıyor.

Yazar: ETEM İZZET BENİCE

İngilterede müdafaa için bütün kadınlarla ve çocuklara da silâh verildi

Dört milyon asker Almanları bekliyor

Alman ve İtalyanların Balkanlar hakkındaki tasavvurları iyi - den iyiye anlaşılması bulunuyor. Münih görüşmesi esnasında da kaydedilmiş gibi totaliterler Balkanlar hakkındaki hükümle - rini tesbit etmişler ve sa - dece şimdiki halde herhangi bir ihtilâta sebebiyet vermemek için bu kararların infazını tehir etmiş - lerdir. Gün geçtikçe bu kararların mahiyeti muhtelif vesilelerle a - çığa çıkmaktadır.

— Almanyanın cennub şarkı Avrupasında sulh ve intizamı te - sis etmek arzusu kendi mutaleba - tının muhtek olduğu ne kadar kani olursa olsun pekâlâ şu veya bu devletin feda edilmesini mücip olabılır.

Dişen şu cümle de işaret ettiğ - imiz tezahürlerden biridir. İtalyan ve Alman gazetelerinin yeniden yeniye Yugoslavya hakkındaki teh - ditkar nesriyat yapımları ve bu nesriyatın hedefleri de ihtiva et - tikleri maksatları gözönüne koy - maktadır. Totaliterler için fırsat vukuunda ve ilk hanlede feda e - dilecek milletlerin Romanya ve Yugoslavya olacağını söylemek an - cak bir hakikatin ifadesi olur. Bu fedakarlığın bilfarz Macaristan veya Bulgaristanın nam ve hesa - bına olacağını zannetmek de ha - tıdır.

Almanya ve İtalyanın ana prensi - si sudur:

— Avrupa kıtasında herşey be - nimdir. Müsaade ve lütfun ile bana bağlı devlet teşekkülleri o - lacak, fakat, bunlar hakikatte bir - cemaat idare heyeti mahiyetini asla iltihâta geçmeyeceklerdir.

Binaenaleyh bu prensipi Mün - nih görüşmesinde ve onu takip e - den tezahürlerle bağlayarak tahvil ve izahtı biraz derinleştirir - sek şu vaziyet ile karşılırsız:

Almanya ve İtalya evveliminde Balkanları kendi aralarında tak - sim etmişlerdir. Bu taksim içinde Yugoslavyanın Dalmasya sahille - ri; eski Kosva, Üsküp, Manastır, İpek havalisi ile Avusturyadan il - hak edilen Almanlarla meskün a - razı dışında belki mihverciler he - sabına toprak taksimi yoktur. Mü - tebakı taksim siyasi, iktisadi ve ırki taksimdir.

Bu arada Romanyadaki Alman - lara idari muhtariyet verilecek, Transilvanya Macaristana, cennu - bi Dobrice Bulgaristana verile - cektir. Fakat, hakikatte Maca - ristan, Romanya, Yugoslavya, Bulgaristan ve Yunanistan tota - liter rejime ve mütefekkile bağ - lanmış ve onlara maledilmiş bu - lunacağı için bu mevzî alıp ver - melerin hiçbir siyasi kıymeti ol - mayacak, totaliterler hesabına bi - raz da ırki bir insanım ve sükûn temini vesilesi addedilecektir. Ve, tabii bütün bu memleketlerde her türlü sanayi durdurulacak, halk ve köylü sadece toprak mahsulle - ri üzerinde çalışmaya sevkoluna - caktırlar.

Bunu böyle yapabilmek için, Almanya ve İtalya şimdiki halde İngiltere ile harp ve sulh mevzuu üzerinde kollarını paylaşmayı beklemekte ve Balkanlarda plân - larını altüst edecek bir hareket zuhuruna mâni olmayı ve bir ta - raftan da Romanya ve Yugoslav - yada nazi nüfuzunu esaslı bir su - rette inkişaf ettirmeye çalışmak - tırlar. Romanyada bu tarzı ha - (DEVAMI 3 üncü sahifede)

Nevyork 18 (Husuf) — Berlin - den bildirildiğine göre, İngiltere - ye karşı yapılacak büyük taarruz hazırlığı tamamlanmıştır. Fakat Hitlerin taarruza ne zaman karar vereceği henüz malûm değildir.

Alman gazetelerinin, taarruz günü hakkında tahminlerde bu - lunmaları menedilmiştir.

Fakat yarı resmî Hamburger Fremdenblat gazetesi, Almanya ile İngiltere arasında uyumak i - çin hiçbir ihtimal kalmadığını yaz - maktadır. Çörcilin son beyanatı da bunu göstermektedir. Bu gazete - nin yazdığına göre, artık bütün dava Almanyanın İngiltereye ya - pacağı taarruza kalmıştır. Bu ta - arruz yapılmaktadır ve son derece çetin ve sert olacağı gibi, yalnız İngiltereye inhisar etmeyecek, ay -

ni zamanda bütün İngiliz müstem - lekelerine de teşmil edilecektir.

Kont Ciano'nun cuma günü Ber - linde bulunacağı söylenmektedir. Bu seyahatin İngiltereye teklif e - dilecek sulh şartları ile alakadar olduğu muhakkaktır. Bu takdir - de Almanyanın taarruza geçme - den evvel, İngiltereye bir sülh ült - imatı vereceği anlaşılmakta - dır. Hitler, söyleyeceği nutukla yalnız İngiltereye değil, Amerika efkârı umumiyesine de hitap e - decektir.

Almanya, İngiltere ile meşgul olduğu bir sırada cennub şarkı Avrupasında herhangi bir hâdis e çıkmasını arzu etmediği için, Ma - caristanla Bulgaristanı neticely beklemeleri hususunda ikna et - miştir.

Fakat İngiltereden gelen ses başkadır. İngiliz gazetelerinin hu - lûsa itibarile nesriyatı şu merkez - dedir: «Almanlar, İngiltereye ta - arruz için hazırlanıyorlar ve ya - hut hazırladıklarını ileri sürer - k, İngilizlerin maneviyatını kırmak istiyorlar. Fakat bu sahillerde ka - ya parçalarına çarparaklarını bil - miyorlar. Mihver devletlerinin büt - tün propagandalarının İngilizler üzerinde hiçbir tesiri olamaz. İn - giltere dünyanın en muazzam fi - losuna maliktir. Sonra Amerika gibi bir yardımcı vardır. Hava kuvvetleri de mihvercilerin - den aşağı değildir. İngiliz pilotla - rı, Alman ve bilhassa İtalyan pi - lotlarına nisbetle daha mahir ve cesurdur. Bunu defaatla isbat et -

mişlerdir. Tayyareleri de son sis - temdir.

İngiltere sahilleri akla sıkıyaca - cak derecede tahkim edilmiştir. Açıkça söylüyoruz: Britanya a - dasında 4 milyon asker vardır. Büt - tün sivil ahali, Lordu da, amelesi de, kadını da, çocuğu da silâhlan - mıştır. Mihvercilerin sulh teklifi tehdidine ehemmiyet veren, al - dıran yoktur.

İngiliz milleti propaganda ile maneviyatı bozulacak bir millet değildir. Bütün millet nihai za - ferden emindir ve hâdisatı sükû - netle takip etmektedir.

İngiliz Hava Nazırı Sir Arşibald Sinkler bütün imparatorluğa hita - ben radyoda söylediği bir nutukta demiştir ki: «Almanların, İngil - te (DEVAMI 3 üncü sahifede)

Günün en mühim mevzuu: İngiltere

Millî Şef

Bir müddet Floryada, deniz köşkünde kalmak üzere şehrimize teşrifleri bekleniyor

Yalovada bulunan Cumhurre - isimiz İsmet İnönünün birkaç gün sonra şehrimizi şerefliendirecekleri ve bir müddet Floryadaki deniz köşkünde ikamet buyuracakları zannedilmektedir.

Millî Şefin ayın 24 ünde Anka - rada bulunacakları söylenmekte - dir.

Atina elçimiz bu sabah geldi

Gümölcüne başkonso - losumuz da geldi

Atina sefirimiz Enis Akaygen busabahki konvansiyonelle şehri - mize gelmiştir. Refikası ve çocuk - ları da yanında bulunan Enis me - zunen seyahat etmektedir ve bu - radan Ankaraya gidecektir.

Gümölcüne başkonsolosumuz Tervik Türkler de aynı trenle şeh - rimize gelmiştir.

Beyanname vermiyen tacirler!

Terziler ve müteaddit manifaturacılar beyan - name vermediklerinden müddet uzatıldı

Fiat murakabe komisyonu bu - gün muntaka ticaret müdürlüğün - de Vali muavini B. Halûkun reis - liğinde toplanmaktadır. Manifa - tura satıcılarına ait fiat ve bu ictimada görüşülecektir. Manifa - tura ihtilâl birliğine berayı ma - lûmat tevdi olunan ilk fiat liste - lerinin kıymeti bulunmadığı ve esas listelerin ayın 20 sinden sonra tesbit edilebileceği anlaşılmıştır. (Devamı 3 üncü sahifede)

EN SON DAKİKA

İngilizler Almanların bir kanalını tahrip ettiler

Londra 18 (Husuf) — İngiliz tavarelerinin Almanya'ya karşı a - klınırlı devam etmektedir. Dün ge - ce de Dortmund - Ems kanalı üze - rine bombalar atılmış ve kanal

ıvıce tahrip edilmiştir. Mehtaplı bir gecede yapılan bu taarruz için, daha evvelden istikşafırlar yapı - l - mıştı. Kanalda bulunan bazı va - purların da bombardıman netice -

sinde battıkları görülmüştür. Bütün tayyareler üslerine dön - müşlerdir. Hava nezareti, bom - bardımanı yapan tayyarecileri teb - rik etmiştir.

Ruzveltin namzetliği ekseriyetle kabul edildi

Londra 18 (Radyo) — Amerika demokratlar kongresi, B. Ruzveltin üçüncü dfa olarak Cumhur reis - liğine namzetliğini ekseriyetle ka - bul etmiştir.

Birleşik Amerika, Avrupa ihtil - lafına bilfiil müdahale etmiye - cek, fakat bütün kuvvetile yardım -

da dıvam edecektir.

Dün parti seflerinden biri, kon - grede irat ettiği bir nutukta şöyle demiştir:

— Eğer Amerika, İngilterenin mütecavizler karşısında boyun e - gimesine müsaade edecek olursa bu, yalnız İngilterenin değil, Ameri -

kanın da mahvını mücip ola - caktır.

Birleşik Amerika hükûmeti, ge - çen hafta içinde İngiltereye Ka - nada yolile 1,000 pilot göndermis - tir. Lüzumunda deniz kuvvetleri de gönderecektir.

(Diğer Telgraflar 3 üncü Sayfamızdadır)

ASKER GÖZİLE CEPHELER

Uzun menzilli Alman topları

Bugünlerde dünya ahvali askeri görüşle tetkik edilmeye, ilk göze çarpan mesele İngiliz - Alman mücadelesi oluyor. Bu mücadele - nin nihai safhasının açılmak üze - re olduğunu biliyoruz. Alman ra - dyoları, İngiltereye taarruzdan bir ihtimal gibi bahsediyorlar. Hiç gizlemeden yapılacak zarurî bir iş gibi halka ilân olunan harekete yakında başlanacağını Alman ra - dyolarının lisanından da farkediy o - yunuz.

Dünya mütehasırlarını meşgul eden bu taarruz hakkında bütün ihtimallerin incelendiği bu sırada yeni bir fikir ortaya atıldı; Alman - ların denizden yapacakları nak - liyyattan maada Mans sahillerine yerleştirilecek uzun menzilli to - plarla Londranın mütemadi dö - güleceği tahmin ediliyor.

Geçen harpte uzun menzilli Al - man topları Parisi döğüldüğün - ü unutmamak. Fakat o bombar - dımanlardan umulan tesirin elde edilemediğinin de hatırlıyoruz. Çok uzun menzilli toprakların atım a - dedi az oluyor. Endahtlarda mesa - fe uzadıkça intişarın büyüdüğü de malûmdur. Almanlar geçen harp - te yerlerine yerleştirilmesi hayli

müskül ve imaliyesi uzun süren çok uzun menzilli topları Parise karşı kullandıkları sıralarda hava silâhının tesiri bugünkü ile kıyas edilemeyecek derecede zayıftı. O zamanlar havadan bombardıman - la yapılacak bir şeyi toprakla yap - mak mecburiyetinde kaldılar. Va - kta bugünkü ağır topçuluk da dün - künden ileridir. Fakat hava silâ - hının terakki nisbeti ile ağır top - çuluğunun terakki nisbeti arasında dağlar kadar fark vardır.

Bu itibarla ömrü pek kısa ola - cak ve imaliyesi için binlerce ame - lele çalıştırılacak, intişar farkları büyük bir tahrip âletinin bugünkü bombardıman tayyarelerine ter - cihî için ortada bir sebep göremi - yunuz.

Mans sahillerine tâbiye edilecek birkaç düzine uzun menzilli to - plarla yapılacak bombardımanlar muvakkattir. O toprakların mevzileri keşfedilmeye denizden ve havadan hücum edilerek sukut ettirile - rleri kabil olacağı gibi, yerleri keş - fedilemiyenler de muayyen atış - tan sonra kendiliklerinden susma - ğa mahkûm olacaktır. Bu işin kül - feti ile nimeti arasında katikıyen (DEVAMI 3 üncü sahifede)

KISACA

Şahsî menfaatler, milli ve umumî menfaatlerin üstünde tutulamaz

Koordinasyon heyetinden çıkan ve Vekiller Heyetine tasdik olu - nan gazete sahifelerini tahdit hak - kındaki karar bugün maatteessüf bir «tek gazetenin» suimimal ol - ması yüzünden bütün matbuatın vaziyetini anarşisi çevirmiş, yer - siz haksızlıklara, israf veya mağ - duriyetlere yol açmıştır.

Yapılacak tek şey vardır: — Türkiye'de eb'at ne olursa olsun 4 sahifeden fazla gazete çı - kamaz.

Hükûmet ancak böyle müstacel bir karardır ki lüzumsuz ve yer - siz bir şekilde husule getirilen a - narşiyi önlere; şahsî mülâhaza ve menfaatler yüzünden vukua ge - len zararları ve mağduriyetleri bertaraf eder. Herhalde ve mu - hakkak ki, şahsî menfaatler, milli ve umumî menfaatlerin üstünde tutulamaz. Safiite meselesinde çıkar yolu budur. Fiat meselesine gelince onu gazeteler dört sahife eb'at içinde veya daha aşağı eb'at hususunda kendi aralarında tayin edebilirler.

Ankara caddesindeki bu kötü rekabet belki bir iki şahıs için ehemmiyetsiz veya kazançlıdır. Fakat, bütün diğerler için bir iflâs ve imha yolunun açılışıdır.

Romanya, Dobrice ve Transilvanya'yı kendi elile verecek mi?

Bükreş, Sofya ve Budapeşte ara - sında diplomatik müzakereler

(Yazı: 3 üncü sahifede)

ÇERÇEVE

Kutuplar arasında

Avrupa harbinin ilk büyük devresi, Fransanın yıkılışıyla sona erdi. Bu devre, demokrat - larla faşistlerin birbirine gir - mesi, ve komünistlerin, sinsi bir hareketsizlik içinde vaziyete se - yirci kalması merhalesidir.

Halbuki dava, üç büyük kut - up arasında ve hemen hemen aynı zaman ve mekânda tam bir hesaplaşma olmadan netice yoluna giremez. Kutuplar, İn - giltere, Almanya ve Rusya...

Başlangıçta hesaplaşma vâ - kısı, faşizmle demokrasiya - nın en canlı mümessilleri Al - manya ve İngiltere arasında te - şekköl ettiğine, ve Rusya hes - sap meydanından uzaklaştığına göre, Almanya ve İngiltereden kim kazansa Rusyayı hesap meydanına çekeceği tabiidir.

Rusyanın, iki fili birbirine çarpıştırıp iki kedi yavrusu el - de etmek politikası, her nokta - dan hataların şahı olarak ger - çekleşmiş bulunuyor. Bugünkü vaziyete göre, çarpışan iki fi - liden, faşistler cephesinde bir buçuk fil ve damokratlar cep - hesinde yarım fil hasıl olmuş - tur. Fakat yarım filin bir buçuk fi - lde olmayın öyle uzuvları ve çeviklikleri vardır ki, bir bu - çuk fili alsağı edebilir.

Bu hale göre dünyanın çıkar - volu ne?

Dünyanın çıkar yolu, kutup - lar arasında mutlaka dürist, a - çık ve nihai bir hesaplaşma ze - mininin açılmasıdır. Bu zemini açmak da Rusyanın elinde. Ba - na sorarsanız, dünyanın, aynı zaman ve mekânda birbirine zit her ihtimale kapı açan bu arap saçı vaziyetinden sadece Rusya

mes'uldür. Eğer o, başlangıçta, safını, niyetini ve gayesini a - cıkça belli etseydi, şimdiye ka - dar her istikamet bütün sara - hatlıle billûrlaşmış. Almanyanın bugüne kadar istif ettiği mu - vaffakiyetlerden Rusya mes - uldür; çünkü yazında kaydet - tiğim gibi, eğer İngilizlerle Al - manlar anlaşacak olursa, bun - dan da Rusya mes'ul olacaktır; ve yarın Rusya, ruhu ve mad - desile boşlukta mekân işgal et - me hassasını bizzat kaybederse, yine kendisi mes'ul...

Dünya vaziyetinin ta - ve ni - hai bir netice yoluna girmesi için, kutuplar arasında ve aynı zaman ve mekânda mutlaka bir hesaplaşma zemini bulunmalı.

Kutuplar arasında merkez İngilteredir. Ya Almanya İn - giltereyle anlaşacak, ya Rusya İngiltereye elini uzatacak ve bu iş neticelenecektir.

Türkiyenin vaziyetini tayin e - den bir aksiyon serisinde yaz - dığım gibi, Rusya ve dünya he - sabına en az zararlı yol, arala - rındaki derin ve köklü ihtilâfı bir zaman sonra halletmek üze - re İngiltere ve Rusyanın elele verip faşistlere karşı harekete geçmesidir.

İhtimalleri, ihtimal olarak yokladığımız vakit, bir damla iksirle hem derhal ölmesi, hem ayaga kalkması mümkün bir hasta gibi, her iki anlaşma sek - lini de imkân çerçevesinde gö - rüyoruz. Ya Rusya İngiltereyle, ya İngiltere Almanya'yla...

Herşey, şahıslarla simfların, daha doğrusu sürükleyici fert - lerin dirayet ve iradesine bağli. NECİP FAZIL KUSAKUR

